

NOVICE

Slovenec, Srb, Hrvat za večno bratu brat!

POZIV.

Vsi moški sodržavljeni od 17. leta naprej se pozivljajo, da se priglase prostovoljno za vstop v narodno obrano. Priglašajo se na mestnem magistratu (posvetovalnica) danes dne 1. novembra, od 9. do 12. dopoldne ter od 3. do 6. popoldne, in jutri, v soboto, dne 2. novembra 1918 od 9. dopoldne do 1. popoldne.

Dolžnost vsakega zavednega Jugoslavana je v današnji veliki dobi, da se priglasi v Narodno obrano.

V Ljubljani, dne 31. oktobra 1918.

Dr. Ivan Tavčar,
župan.

Poziv.

Ustanavljajte občinsko narodno obrano!

Navdušeni se veselimo svobode v neodvisni Jugoslaviji. Opravičeno pa greni splošno veselje med narodom velika skrb, če našim pokrajnam konec vojne ne prinese novih, še večjih nesreč: požigi, plenjenje, ropanje, umori in druga nasilstva od strani izstradanih vojaških krdeh, ki bi se v slučaju neredne demobilizacije vračali preko naše domovine. Na vse moramo biti pripravljeni. Zato pozivljamo po naročilu najvišje narodne oblasti, Narodnega Vjeća, v Zagrebu vsa telovadna društva (sokolska in orlovska), požarne brambe in sploh vsa narodna društva, občine in posameznike, da dogovorno med seboj takoj osnujejo po vseh občinah, v vsaki vasi skupno občinsko narodno obrano.

Vsaka občina naj ima za ta prehodni čas svojo narodno obrano ali javno stražo. Če to zahteva posebnost lege, je tudi lahko več občin združenih v eno občinsko narodno obrano. Gotovo pa je najbolje, da se v vsaki občini in vsaki vasi ustanovi narodna obrana posebej.

Odbor za občinsko narodno obrano naj bo sestavljen po velikosti občine od 6 do 10 mož. V tem odboru vodi predsednik in njega namestnik upravne in organizacijske posle (popis, plačo, prehrano, obleko, obutev itd.) Načelnik in podnačelnik pa naj skrbita za tehnično vodstvo straže, t. j. za četrne redovne vaje, rabo orožja, pouk v stražni službi in za eventualno razdelitev straže v več pododdelkov. Poleg tega ima odbor tajnika, blagajnika in po potrebi njhova namestnika. Vrhovna odločitev v vseh važnejših stvarih pristojni celotnemu odboru. Kjer bi župan ali kdorkoli oviral priprave za ustanovitev, ali bi kakšna nezanesljiva oseba hotela delati ovire, naj se izvoli odbor za občinsko narodno obrano preko župana in teh oseb.

Kdo spada k narodni obrani? Za prvi začetek vsak moški nad 17 let star, ki se prostovoljno priglasi. Če bo kazalo vpeljati obvezno brambno dolžnost, pa od 17. do 50. leta, kar odloči Narodno Vjeće v Zagrebu, ki preskrbi tudi orožje. Dokler pa tega ni, je dobro v slučaju potrebe vsako obrambno orožje in sredstvo. Občinske obrane se dogovore medsebojno glede podpore v slučaju potrebe. Zunanji znak za člane, ki spadajo v Narodno obrano, je okrogla kokarda v narodnih barvah in legitimacija od odbora občinske Narodne obrane.

Osrednji odbor za narodno obrano v Ljubljani.

Dopustnikom!

Narodno štacijsko poveljstvo v Ljubljani ukazuje vsem dopustnikom, da se čim prej zglase na štacijskem poveljništvu in svrho njih pridelitve narodni vojski.

Narodno štacijsko poveljstvo v Ljubljani prevzema poveljstvo nad italijanskimi vjetniki v svojem okolišju in je zasedlo vse vojaške zaloge živil.

Vojaško transportno vodstvo.

Vojaško transportno vodstvo v Ljubljani je prevzel Čeh Fiala.

Poročilo vojaškega poveljstva o položaju.

Od vojaškega poveljništva jugoslovanske države v Zagrebu:

Načelnik vojnega odseka vlade Narodnega Vjeća je imenoval generala ega majorja Pliverića za poveljnika prvega vojaškega okrožja za Hrvatsko in Slavonijo s sedežem v Zagrebu. Podmaršal Mihaljević je imenovan za poveljnika operativnega odseka s sedežem v Zagrebu.

V Ljubljani se ustanovi poveljništvo II. vojnega okrožja. Za poveljnika bo imenovan podmaršal Istvanović.

V področju I. vojnega okrožja vlada mir in red razun v nekaterih malih nerednostih od strani zelenega kadra.

Načelnik vojnega odseka vlade Narodnega Vjeća zaukazuje, da se store koraki, kakó naj se

v področju tamošnjega vojnega okrožja ohrani red in mir.

Poskrbi naj se, da vse naše čete, katere se vračajo z bojišča v našo domovino, v področju Slovenije dobe vsako pomoč.

Vojaški položaj, kakoršen je tamkaj, ima se takoj sporočiti načelniku vojaškega odseka vlade Narodnega Vjeća v Zagrebu, posebno bivališča jugoslovanskih čet, pa tudi tujih čet, v kolikor se še nahajajo v tamošnjem področju.

Načelnik vojnega odseka s. r.

Zagreb, 31. oktobra 1918.

Prevzetje štacijskega poveljništva v Ljubljani.

Včeraj jutro se je raznesla po Ljubljani vest, da so častniki v Unionu aretirali štacijskega poveljnika generala Uhereka. Štacijsko poveljništvo je prešlo začasno v roke podpolkovnika Poura. Izšlo je tekotom dopoldneva povelje Narodnega Vjeća v Zagrebu, ki se glasi:

Podpolkovnik Pour je od Narod. Vjeća začasno postavljen za štacijskega poveljnika v Ljubljani. V najkrajšem času se izda vojaško situacijsko poročilo. Poslal se bo v Ljubljano general, ki prevzame vse vojaške zadeve za vso Slovenijo. Tudi v Ljubljani bo prevzel posle vojaškega zapovednika.

Prevzetje c. kr. policijske oblasti v Ljubljani.

Včeraj dopoldne je mestna občina ob navzočnosti gg. dr. Zarnika, svetnika Bleiweisa, dr. Berceta (za občino), dr. Pestotnika (za osrednji odbor Narodne obrane v Ljubljani) — bivšega ravnatelja Künnigla, svetnika Skubla, podpolkovnika Theissa — prevzela policijo v svoje roke.

Zčasno vodstvo je bilo izročeno od mestnega župana kot policijskega šefa nadkomisarju Gersinichu.

Grof Attems — pobegnil.

Včeraj jutro je zapustil deželni predsednik za Kranjsko grof Attems Ljubljano v dveh avtomobilih.

Deželna vlada v rokah narodne armade.

Oddelek narodne armade pod poveljstvom nadporočnika R. Badiura je ob 1. popoldne zasedel palačo deželne vlade. Danes ob pol 2. se vrši seja načelstva JDS. in ob pol 4. skupna seja z načelstvom SLS. v svrho določitve oseb za vlado na Slovenskem.

Vojaška sodišča so narodna.

Danes zjutraj se je stavilo tukajšnje divizijsko sodišče s svojim poveljnikom majorjem-avditorjem Vargazonom Narodnemu svetu na razpolago. Divizijsko sodišče posljuje odslej kot narodno sodišče v slovenskem uradnem jeziku. — Tudi pri brigadnem sodišču so zagovorniki danes prvič neovirano v slovenskem jeziku govorili in stavili predloge.

Prevrat v Trstu.

Italijanstvo se dviga.

Trst, 30. oktobra. Okrog poldneva se je raznesla po Trstu vest, da so Angleži zasedli Pulj. Ko se je čez približno eno uro ta vest potrdila, so razobesili po vsem mestu italijanske zastave. Ljudstvo je manifestiralo po ulicah. Do kakih izgredov ni prišlo, pač pa se je zgodilo nekaj neljubih incidentov, ko so smenali vojakom rozete ter jim vsiljevali italijanske kokarde. Ob taki priliki je prišlo pred Narodnim domom celo do streljanja ter je bil zalet v desno stran pri Anton Irgolič, brat odvetnika dr. Frana Irgoliča in okrajnega sodnika dr. Hinka Irgoliča, rodod od Male Nedelje na Štajerskem. Sicer pa demonstracije niso bile prav nič naperjene proti Slovanom.

Trst, 30. oktobra. Demonstracije; ki so se vršile danes povodom zasedenja Pulja v Trstu, niso bile v nobenem oziru naperjene proti Slovanom. Zgodilo se je pač par slučajev, da se je tudi jugoslovanskim vojakom vsiljevala namesto avstrijskih znakov na čepicah italijanska kokarda. Sicer se ves čas od 3. popoldne ni pripetilo noben izgred, klicalo se je samo Italiji, Trstu, svo-

bodi itd. Z magistrata je bila razobešena italijanska zastava, tudi nekatere druge hiše so bile okrašene z italijanskimi trobojnicami. Ljudstvo je odstranjalo iz javnih lokalov cesarske slike. Incident z Irgoličem se je zgodil zvečer proti 8. uri pred Narodnim domom. Občinstvo je sililo v nekega vojaka, da strga svoj znak in ga namomesti z italijansko trikoloro. Vojak je zbežal proti Narodnemu domu, ljudje so streljali za njim, iz množice pred Narodnim domom je padlo tudi nekaj strelcev ter je bil zalet železniški adjunkt Irgolič, ki je potem v bolnišnici umrl.

Trst, 30. oktobra. Položaj je skrajno resen. Italijanski liberalci in socialisti so sestavili nekaj odbor, ki zahteva od vlade, da mu prepusti ves posele.

Sporazum med Slovenci in Italijani.

Trst, 30. oktobra. V Trstu se je sestavil odbor za ljudski blagor. V tem odboru so italijanski narodnjaki, italijanski socijalni demokrati ter po dva zastopnika jugoslovanske narodne in jugoslovanske socialnodemokratske stranke. Jutri izide proglaš, ki poziva na mir in red ter na zaupanje odboru.

Angleži in Američani na naših tleh.

Zagreb, 31. oktobra. Angleške čete so se izkrcale v Pulju. Vrše se posvetovanja med angleško admiraliteto in zastopniki Narodnega Vjeća, ki so dospeli v Pulj. Med mornarštvom vlada velikansko navdušenje. Jugoslovanska mornarica je sprejela Angleže kot osvoboditelje. Na jugoslovanskih ladjah vise zastave naše domovine. V mestu vlada veselo razburjenje, sicer popoln red.

Pulj, 31. oktobra. Danes v prvih jutranjih urah je prispela pred Pulj ameriško-angleška eskadra. Naša mornarica je pod jugoslovansko zastavo v naših rokah.

Zagreb, 31. oktobra. Krajevni odbor Narodnega Vjeća poroča z Reke, da pričakujejo tam vsak hip, da dospe ameriško brodoglej. Ameriško brodoglej je že brezlično signalizirano. Na reki vlada popoln red in mir, mesto je popolnoma v hrvatskih rokah. Tudi v druga naša dalmatinska pristanišča bodo dospeli v najkrajšem času oddelki ententnega brodogleja. Vsa vojna mornarica je v jugoslovanskih rokah.

Trst, 31. oktobra. V Trstu so se danes izkrcale angleške in italijanske čete.

Zagreb, 31. oktobra. Ameriške čete se izkrčujejo na več točkah našega obrežja in nam gredo na pomoč.

Novi red pri mornarici.

Angleži v Pulju.

Trst, 30. oktobra. Admiral Njegovan je izročil svo eskadro v Pulju Narodnemu vjeću. Zastopniki Narodnega Vjeća so dospeli v Pulj. Takoj po njih prihodu se je vršila konferenca pri admiraliteti. Vztrajali so pri svoji zahtevi, da se izroči brodoglej Narodnemu Vjeću. Do sporazuma ni prišlo. Ko se je pa prikazala pred Puljem angleška eskadra ter je bilo jasno, da se brodoglej ne bo moglo držati, je admiral Njegovan sporočil zastopnikom Narodnega Vjeća, da jim izroča brodoglej. Na ladjah so razobesili trobojnice našega naroda in se je angleškim ladjam odprla pot, da so priptule v pristanišče. Angleška eskadra je danes popoldne priptula pred Trst. Približuje se pristanišču. Angleške in italijanske čete, ki so bile izkrčane pod Nabrežino, korakajo proti mestu.

Zagreb, 30. oktobra. Narodno Vjeće SHS je dobilo od c. kr. vojnega ministrstva, mornariške sekcije brzojavno obvestilo, da se njeno brodoglej, trdnjave, vse mornariške in druge naprave stavijo pod poveljništvo Narodnega Vjeća in se Narouno Vjeće naproša, da naj odpošlje svoje delegate v Kotsorski zaliv, Šibenik, na Reko, v Pulj. Trst in na Dunaj, da prevzamejo upravo cele mornarice.

Pulj — jugoslovanski.

Trst, 31. oktobra. Moštvo in častništvo vojnih ladij je izjavilo, da se pokori samo vladam narodnih svetov, in sicer jugoslovanskega, mažarskega in nemškega. Nocoj o polnoči je prevzelo upravo trdnjave „Narodno večje“.

Dunaj, 30. oktobra. Admiral Holub je pred kratkim sporočil poslancem posameznih avstrijskih narodnosti, da je mornarica bila sklenila, da za-

